

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Скасків Ганна Михайлівна

здобувач третього рівня вищої освіти спеціальності Освітні, педагогічні науки,
асистент кафедри інформатики та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
skaskivg@tnpu.edu.ua

Активне впровадження в освітній процес концепції Нової української школи зумовлює чергову трансформацію вищої освіти в Україні та вкотре потребує поєднання класичних підходів до навчання з нетрадиційними формами та інноваційними методами.

Ігрові технології є одним із найперспективніших інноваційних напрямів, які дозволяють активізувати різні види діяльності студентів та істотно змінити підходи до навчання [1].

Використання ігрових технологій при підготовці майбутніх учителів у закладах вищої освіти, зокрема у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (ТНПУ), стає у сучасному освітньому просторі одним з показників якості, ґрунтовності та варіативності підготовки студентів до професійної діяльності.

У динамічних умовах швидких трансформацій сучасні науковці активно досліджують можливості використання та адаптації інноваційних ігрових технологій у підготовці майбутніх учителів. Так, О. Жукова у своїх працях розглядає ігрові технології як різновид «м'яких інновацій» та аналізує їх потенціал у системі професійної підготовки студентства [2]. У дослідженнях М. Марко ґрунтовно проаналізовано рівні готовності майбутніх учителів до застосування навчально-ігрових технологій [3]. Різні аспекти даної проблеми вивчають науковці ТНПУ: можливості адаптації ігор для організації освітнього процесу та реалізації ігрових підходів до навчання, вплив інноваційних підходів на формування ігрової компетентності у майбутніх учителів [4].

Однак мало дослідженими та недостатньо розкритими залишаються аспекти адаптації європейського та світового досвіду використання інноваційних ігор нового покоління в Новій українській школі та у системі підготовки майбутніх учителів. Додаткового вивчення потребують і можливості використання ігрових технологій для базової та профільної освіти, є потреба в розробці та аналізі моделей розвитку окремих компонентів готовності майбутніх учителів-предметників у процесі їх професійної підготовки.

Мета статті – проаналізувати інноваційний потенціал ігрових технологій у підготовці майбутніх учителів та визначити можливості їх ефективного впровадження в навчальний процес закладів вищої освіти.

Як показує вивчений досвід викладачів ТНПУ, за своєю суттю ігрові технології є сукупністю методів і засобів, що забезпечують активізацію інтелектуальної, пізнавальної та мотиваційної сфер студентів. Тому їх інноваційний потенціал полягає в здатності бути як формою навчання, так і методом розвитку особистості майбутнього вчителя [1].

Рис. 1. Інноваційний потенціал реалізованих ігрових технологій у ТНПУ

У структурі професійної підготовки майбутніх учителів ігрові технології виконують роль квазіпрофесійної діяльності (рис. 1). Це дає можливість студентам моделювати та на практиці вирішувати реальні проблемні ситуації, шукати способи їх розв'язання в умовному ігровому середовищі, програвати різні варіанти, змінюючи обставини та ігрові компоненти. Ефективність такої підготовки дає можливість поєднувати соціальні, педагогічні та методичні інновації [4].

Також допомагає визначати вплив таких інновацій на компоненти готовності майбутніх учителів до професійної діяльності: усвідомлення значущості ігрових технологій і позитивне ставлення до їх практичного використання; оволодіння системою психолого-педагогічних і методичних знань; сформованістю професійних компетентностей до застосування у професійній діяльності.

Впровадження ігрових технологій для студентів ТНПУ реалізується покроково через спеціалізовані курси, вибіркові дисципліни та інтеграцію ігрових фрагментів у зміст лекційних і практичних занять. Важливою інноваційною умовою у цьому процесі є використання цифрових ресурсів, які дають можливість урізноманітнити етапи апробації через віртуальні середовища, онлайн-лабораторії та навчально-ігрові проєкти. Результати експериментальних досліджень підтверджують, що студенти, які апробують різні методики навчання в ігровому форматі, демонструють вищий рівень готовності до професійної діяльності вчителя, ніж ті здобувачі, що їх не практикують.

Таким чином, інноваційні технології дозволяють гармонійно поєднувати теоретичні знання з практичними навичками завдяки гнучким ігровим механізмам, тому мають у сучасному освітньому середовищі потужний інноваційний потенціал. Ключовим результатом їх застосування у закладах вищої освіти є формування цілісної особистості вчителя, здатного до креативного підходу, гнучкої адаптації, створення універсального дизайну навчання в освітньому цифровому просторі. Подальше впровадження таких технологій спонукає до посилення практичної спрямованості підготовки майбутніх учителів та потребує дидактичного обґрунтування нових авторських розробок.

Список використаних джерел

1. Височан Л. М., Бохонько Є. О., Гончарова І. П. Гейміфікація як ефективний інструмент навчання для майбутніх педагогів. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 58, Т. 1. С. 48–52. DOI: 10.32782/2663-6085/2023/58.1.9.
2. Жукова О. А. Ігрові технології: інноваційно-методичний аспект професійної підготовки. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*. 2016. Вип. 27 (37). С. 46–51.
3. Марко М. М. Формування ігрової компетентності майбутніх учителів у процесі професійно-педагогічної підготовки. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: педагогіка*. 2016. № 2. С. 245–251.
4. Скасків Г. М. Педагогічні умови до застосування ігрових технологій у професійній діяльності майбутніх учителів початкової школи. *Інноваційна педагогіка : науковий журнал*. Одеса : Гельветика, 2025. Вип. 90. С. 121–124.

ВЕЛИКІ ДАНІ ЯК ОСНОВА ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СВІТУ

Хома Надія Григорівна,

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики
Західноукраїнський національний університет
nadiia.khoma3@gmail.com

У сучасну епоху цифрових технологій дані перетворилися на стратегічний ресурс, який визначає темпи розвитку економіки, науки та системи державного управління. Стрімке зростання обсягів інформації спричинило появу нових підходів до її обробки й аналізу. Саме в цих умовах сформувалося поняття Big Data [2] – великих даних, що характеризуються значними обсягами, високою швидкістю генерування та різноманітністю форматів. Сьогодні вони є ключовим інструментом для прийняття ефективних рішень, прогнозування та оптимізації діяльності у різних сферах.

Актуальність теми великих даних зумовлена постійним зростанням глобального інформаційного потоку. Організації, які здатні ефективно використовувати дані, отримують суттєві конкурентні переваги: швидше реагують на зміни, покращують внутрішні процеси та ухвалюють більш обґрунтовані рішення. Для України, яка активно впроваджує цифрові технології, розвиток Big Data відкриває нові можливості – як у сфері державних послуг, так і в бізнес-середовищі.

Метою дослідження є всебічне розкриття сутності великих даних, аналіз процесів їх збору, зберігання та обробки, а також визначення ролі Big Data у сучасних соціально-економічних і технологічних процесах. Для досягнення цієї мети розглядаються ключові характеристики великих даних, джерела їх формування, сучасні технології зберігання, підходи до аналітики та основні сфери застосування, зокрема в Україні.

Поняття Big Data охоплює не лише самі масиви інформації, а й можливості, які відкриваються завдяки їх ефективному використанню. Дані надходять із численних джерел – від мобільних застосунків і вебплатформ до сенсорів, банківських систем, медичних пристроїв і супутників. Через масштабність і різноманітність цієї інформації традиційні бази даних виявилися недостатньо